

МЕДИА МОНИТОРИНГ

01 СЕПТЕМВРИ 2025 г.



Българска
Асоциация по
Рециклиране

Член на:



Bureau of
International Recycling



БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
съюз на българския бизнес



Източник: [Plovdiv24.bg](https://www.plovdiv24.bg)

Заглавие: Откритие: Рециклират електронни и минни отпадъци и добиват злато

Линк: <https://www.plovdiv24.bg/novini/interesno/Otkritie-Reciklirat-elektronni-i-minni-otpaduci-i-dobivat-zlato-2686461>



Текст: Австралийски учени са разработили технология за рециклиране на злато от електронни и минни отпадъци без използването на токсични химикали.

Това откритие намалява екологичните и здравните рискове, свързани с традиционните методи за добив на злато.

Как променя начините за добиване на злато?

Откритието може напълно да промени начина, по който се добива златото. Алтернативата е изключително алтернативна и би могла да трансформира цели индустрии. Това, което досега изглежда като екологичен проблем, скоро може да се превърне в иновативно решение, с по-добър ефект върху околната среда и човешкото здраве.

А именно, австралийски учени от университета Флиндърс са разработили революционна технология за извличане на злато от електронни и минни отпадъци без използването на токсични химикали като цианид и живак, които традиционно се използват от години.

В допълнение към това откритие, екип от изследователи от Техническият университет в Цюрих (Швейцария) е разработил иновативен процес за отделяне на 22-карата злато от изхвърлени електронни компоненти.

Последните изследвания вече са привлекли интереса на рециклиращата, минната и технологичната индустрии по целия свят.

Първите резултати, публикувани от изследователите, показват изумителни цифри – чистотата на получения материал е над 99%, а това е ниво, което е много трудно постижимо дори с традиционни методи, пише Денар, цитиран от businessnovinite.

Как работи новата технология?

Ключов елемент от този процес е евтината и леснодостъпна трихлороизоцианурова киселина, която обикновено се използва за дезинфекция на вода. Това вещество ефективно разтваря златото от отпадъците.

След това златото се "улавя" с помощта на специален богат на сяра полимер, разработен от университета Флиндърс. Този материал има изключителна селективност за злато, което позволява прецизно и чисто извличане. Допълнително предимство: полимерът е за многократна употреба и не създава допълнителни отпадъци.

Предимства на новия метод:

- Без употребата на цианид и живак
- Ефективно извличане на злато
- Намаляване на електронните отпадъци
- Развитие на кръгова икономика
- Намалява замърсяването и емисиите на парникови газове

Това изследване не само проправя пътя за по-безопасно рециклиране на електронни компоненти, но и бележи промяна в парадигмата в минната индустрия. Новият процес, който не използва цианид, намалява рисковете за околната среда и здравето и предлага решения, които са в съответствие с принципите на кръговата икономика.

Златен скрап

Един тон електронни отпадъци може да съдържа до 250 грама злато – повече от много руди. Тази технология позволява извличането на ценни материали от такива отпадъци, с минимален риск за околната среда.

Освен това се очаква иновациите да създадат нови работни места в области като управлението на технологичните отпадъци, химическата промишленост и устойчивото индустриално развитие.

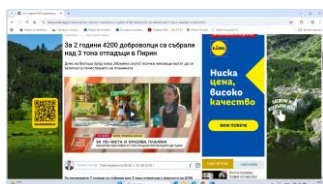
Изобретението, което все още е във фаза на изследване, вече предвижда бъдеще, в което добивът на злато е по-чист и по-ефективен, носейки както икономически, така и екологични ползи.

Източник: БТВ

Заглавие: За 2 години 4200 доброволци са събрали над 3 тона отпадъци в Пирин

Днес на Витоша пред хижа „Момина скала“ всички желаещи могат да се включат в почистването на планината

Линк: <https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sabota-i-nedelia/za-2-godini-4200-dobrovolci-sa-sabrali-nad-3-tona-otpadaci-v-pirin.html>



Текст: За последните 2 години са събрани над 3 тона отпадъци с помощта на 4200 доброволци.

„За по-малко от 10 минути събрахме повече от половин чувал боклук. Това е всякакъв вид опаковки, хартия“, казва Илиян.

„Все повече хора ходят по планините, хубаво е да развиват планинарска култура. Ние си носим по едно пликче“, казва Гергана.

„В последните 2 години успяхме да привлечем над 4200 доброволци. Предходните 2 години кампанията беше само на територията на Пирин планина, за първи път сме във Витоша“, посочи Красимира Шахларова, част от организаторите.

„Хората се включват с огромно желание в инициативата, играят с огромни желание за наградите, споделят ни за проблемите с отпадъците в планината“, каза още тя.

Кампанията във Витоша пред хижа „Момина скала“ продължава през целия ден и всички желаещи да се включат, са добре дошли.

Източник: Mediapool.bg

Заглавие: "Спящите" из чекмеджета мобилни устройства могат да завъртят икономиката

Линк: <https://www.mediapool.bg/spyashtite-iz-chekmedzheta-mobilni-ustroistva-mogat-da-zavartyat-ikonomikata-news374710.html>



Текст: Над пет милиарда мобилни телефони в света стоят неизползвани по чекмеджета, сочат данни на Световната асоциация на мобилните оператори (GSMA), чиито членове в последните години се стремят да "събудят" устройствата и да ги вкарат в по-кръгова икономика на ремонт, повторно използване или рециклиране.

В световен мащаб процентът на рециклиране на мобилни устройства е изключително нисък – само между 12% и 17%. В Европейския съюз през 2024 г. едва 11% от хората са предали телефоните си за рециклиране, 18% са ги дали или продали на някой друг, 51 на сто от хората ги държат някъде въщи, а 2 процента са ги изхвърлили в общия боклук. Любопитен факт е, че по-възрастните хора по-често предават устройствата си за рециклиране, докато младите – от 16 до 24 години по-често ги продават или подаряват, сочат данните на Евростат.

Също така гърците са най-съвестните в Европа и предават устройствата си за оползотворяване, а хърватите и румънците най-често им осигуряват нов собственик.

Половината устройства "хибернират"

За България статистиката сочи, че 45 процента от хората държат старите си мобилни телефони въщи, 20 процента ги продават или подаряват, едва 6 на сто ги рециклират, а други 6 процента – едно от най-високите нива в ЕС, отиват при битовата смет, където със сигурност не им е мястото.

При таблетите и лаптопите ситуацията е сходна – през миналата година една трета от тях са били зарязани в "хибернация", също 11 на сто са ги рециклирали, 12 процента са ги подарили или продали, а 1 процент са ги метнали в кофата за боклук.

А мобилните устройства съдържат ценни метали, включително злато, сребро, мед, литий, кобалт и алуминий. Други рециклируеми материали са стъклото от екраните, пластмасовите корпуси и по-малките компоненти като модули на камери, които могат дори да бъдат използвани повторно за създаване на нови продукти. Тоест вместо тези компоненти да отидат на боклука и да замърсят околната среда или да стоят в шкафове, могат да осигурят нови ресурси за производителите, които са в пазарна надпревара за създаването на все по-иновативни продукти.

Един от начините да се извадят от съня им неизползваните устройства е провеждането на маркетингови кампании за предаването им срещу

пазаруването на нови продукти с отстъпка или дори за обратно изкупуване, ремонт и последващото им вкарване в оборот.

"Така големите вериги могат едновременно да изпълняват ангажиментите си по еврорегламент за оползотворяване на електронните отпадъци и да увеличат продажбите си, което на свой ред повишава производството на стоки и се върти колелото на икономиката", коментира пред Mediapool Даниел Костов, съсобственик и основател на дружество, което се занимава с рециклиране на мобилни телефони, компютърна техника и друго електронно оборудване.

По думите му големите търговци и производители на електроника не се захващат да правят кампании за събиране на стари мобилни телефони и други електронни устройства срещу отстъпки за нови продукти с обяснението, че нямат бюджети за това, а и всъщност тежкия процес е след това – подsigуряването на веригата за рециклираните. Освен това пазарните участници плащат такси на организациите за оползотворяване на подобни отпадъци, с което формално изпълняват това, което се изисква от тях, прехвърляйки отговорността за рециклирането върху друг.

Дейността на организациите за оползотворяване на електронните отпадъци обаче е изключително непрозрачна, както стана ясно при увеличаването на таксите им от 1 юли тази година за производители и търговци на електронно и електрическо оборудване.

Според Костов в България ниският процент на рециклиране на мобилните устройства се дължи и на недоверието на хората към съответните организации, че наистина допринасят за оползотворяването на специфичните отпадъци, а не въртят схеми за печалби.

Телекомите са най-активните в България

На този фон, най-адекватни в България изглеждат действията на трите телекома – "Йетел", А1 и "Виваком".

"Йетел" (Yettel) съвсем наскоро обяви първата в страната програма за обратно изкупуване на неизползвани смартфони и лаптопи. Устройствата се реновират професионално и се пускат отново за продажба на стойност, която е изгодна за купувачите, които нямат предразсъдъци за ползваните от тях смартфони или таблети, стига да отговарят на изискваните параметри.

Подобна продажба на устройства втора ръка извършват много от мобилните оператори в Европа, но в България за потребителите, които имат работещи и запазени устройства, но искат да ги подновят, единствената възможност да ги оползотворят доскоро бяха обявите за продажба в онлайн платформи. При фирми обаче това беше почти невъзможно и затова Yettel се опитва да запълни тази ниша. Също така в предходни години операторът неведнъж е обявявал продажбата на нови устройства с отстъпка при връщането на стари.

През първото полугодие на 2025 г. от "Йетел" са поправили 13 912 кг устройства. Самата компания е предала за повторна употреба 11 200 кг устройства, които тя е използвала в дейностите си. За рециклиране в първите шест месеца на годината "Йетел" е дал над 4800 кг устройства и офис оборудване. Така до края на годината дружеството ще подобри резултатите си от 2024 г., когато е предотвратило попадането на 46 855 кг електронни отпадъци на сметищата в България, отбелязвайки 72% ръст спрямо предходната година.

"А1 България" пък има в София свой център за обновяване и рециклиране на мобилни телефони, рутери и други мобилни устройства. През 2024 г. операторът е обработил близо 200 000 устройства - за интернет и телевизия и мобилни. За разлика от стандартния рециклиращ процес, в своя център А1 удължава живота на устройствата и по този начин връща на пазара не просто суровина, а пълноценно работеща техника. В Центъра за рециклиране всички устройства се ремонтират хардуерно и се адаптират софтуерно, при нарастваща ефективност от 8.4% за 2024 г. (в сравнение с 2023 г.) и удвоен тестови капацитет от 2025 г. (тестват се до 8 броя от един вид едновременно за разлика от годината преди това, когато капацитетът е бил до 4), сочат данните на компанията.

"Цялостно процесът спестява ресурси, енергия и нужда от производство на ново оборудване. Около 9–10% от успешно обработените устройства са от "А1 Австрия", а 13.25% идват в София от пазара на "А1 Хърватия", като последните се обновяват, за да се интегрират в нашата мрежа", коментират от българското дружество пред Mediarpool. Обновяването и връщането в употреба носи многократно по-голям екологичен и икономически ефект, а растящият капацитет на центъра показва, че процесът става все по-маштабен, а ползите са устойчиви, допълва операторът.

През 2024 г. третият телеком "Виваком" пък е събрал над 269 тона електронни устройства, сочи докладът за устойчиво развитие на компанията. От началото на 2025 г. досега пък компанията е успяла да рециклира над 20 тона устройства от клиентско оборудване. Други 120 652 устройства са били обновени и върнати за повторна употреба, което допълнително намалява електронните отпадъци и удължава живота на продуктите. Компанията също така активно рециклира и оборудване от своята магазинна мрежа – 980 кг от негодни за продажба устройства и аксесоари, както и 356 кг батерии, събрани от клиенти, са предадени за рециклиране.

"Виваком" посочва, че активно работи за внедряването на програма, която ще дава възможност на клиентите да връщат старите си устройства срещу ваучер, с който могат да закупят нови устройства. Очаква се тя да заработи активно в магазинната мрежа до края на тази година.

В Австрия даряване и рециклиране на телефони за каузи

В Австрия търговците на дребно (включително онлайн търговците) са задължени да приемат обратно стари мобилни устройства при определени условия, когато се закупува ново устройство. Отделно има фирми, които изкупуват смартфони, таблети и лаптопи, за да ги ремонтират и препродават - такава например е платформата [refurbed.at](https://www.refurbed.at)).

Има обаче и кампании за даряване на употребявани мобилни телефони в помощ на различни каузи. Вероятно най-известната такава в Австрия е Ö3 Wundertüte (чудотворна чанта). Ö3 на националния обществен радио-телевизионен оператор ORF е най-известната радиостанция в Австрия и тя приема в пощите стари устройства – с или без аксесоарите. Сред това те се рециклират или ремонтират и препродават, като приходите отиват за подпомагане на нуждаещи се семейства. От 2005 г. насам по този начин са събрани над 7.5 милиона мобилни телефона.

От април 2022 г. в Австрия се дават и бонуси за ремонт на електрически и електронни устройства на собствениците, които решат да удължат техния живот,

вместо да ги хвърлят на боклука. Субсидията е в размер на 50 процента от допустимите брутни разходи за ваучер, до максимум 200 евро за ремонт, сервиз или поддръжка и/или до максимум 30 евро за получаване на оценка на разходите. След като ваучер бъде осребрен в сервиз, може да се кандидатства за нов ваучер и той да се използва за друго устройство. Така се осигурява работа и на сервизи, които иначе, в кръговрата на бързото потребление на все по-нови и все-умни мобилни устройства, рискуват да останат без работа.

Любопитен момент от практиката на тази страна е наличието на "такса за рециклиране" при онлайн пазаруване. Например в България много от рециклиращите организации се оплакват, че при онлайн продажбите не се налагат продуктови екотакси, естествено чуждите компании не са длъжни да членуват в българските организации за оползотворяване, а именно те трябва да поемат задълженията за събиране и рециклиране на образувания от онлайн платформи отпадък.

Според Паскал Льорой, генерален директор на Форума за оползотворяване на електрически и електронни отпадъци (ОЕЕО), провалът на европейските държави относно разделното събиране и рециклиране на този вид отпадъци "подчертава неотложността на цялостно преосмисляне на законодателството за отпадъците и неговото прилагане, както и значението на реформата на принципа на разширената отговорност на производителя".

Даниел Костов също смята, че в България не работи законата и административната база и трябва реформи в изискванията за оползотворяване на електронните отпадъци, които да насърчават не само фирмите, които пускат такива продукти на пазара, но и потребителите да са по-отговорни към този вид отпадък и да го превръщат в ресурс.

Безсмислените минимални изисквания за събираемост на ЕК

През последните няколко години Форумът за ОЕЕО постоянно твърди, че методологията на Европейската комисия за минимално ниво на събираемост в страните членки не е смислена и следователно не е подходяща за целта. Причините са три - има обратен ефект, не е подходяща за стратегии за кръгова икономика и е изкривяваща.

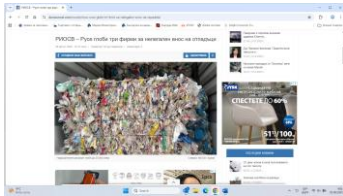
Обратният ефект идва от това, че колкото повече електронни отпадъци се генерират, толкова по-лесно е за съответната държава членка да постигне минималното ниво на събираемост. Държавите, в които хората не връщат излезлите от употреба уреди в пункт за събиране, за да бъдат ремонтирани или рециклирани, а ги ремонтират сами или им дават втори живот, като ги споделят с роднини, ще генерират по-малък обем електронни отпадъци и следователно ще покажат по-ниски нива на събираемост. А ЕС се стреми да насърчава инициативи за кръгова икономика, а не формално по-висок процент на събираемост.

В епоха, в която се стремим да направим икономиката си по-кръгова, настоящото минимално ниво на събираемост не успява да измери напредъка към кръгова икономика по отношение на повторната употреба на продукти или удължаването на живота на продуктите. Настоящата методология не измерва намаляването на потреблението, натрупването на ресурси от потребителите и кръговото потребителско поведение, които биха били съставни части на много по-мощен набор от показатели за кръговост, смята организацията.

Източник: Дунав мост

Заглавие: РИОСВ – Русе глоби три фирми за нелегален внос на отпадъци

Линк: <https://www.dunavmost.com/novini/riosv-ruse-globi-tri-firmi-za-nelegalen-vnos-na-otpadatsi>



Текст: Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) в Русе състави актове на три транспортни фирми от общините Разград, Исперих и Русе заради липса на регистрационни документи при превоз на вносни отпадъци. За четвърта компания инспекцията потърси съдействие от органите на реда за връчване на покана за съставяне на акт.

Нарушенията са открити след получена информация от Националния координационен център към Министерството на околната среда и водите за внос на пластмасови отпадъци на територията на страната. Според екоинспекцията, фирмите не са уведомили контролния орган за превоза, както изисква специализирана наредба в националното законодателство.

Контролът върху движението на отпадъци от Европейския съюз и трети страни е приоритет в дейността на РИОСВ – Русе. Инспекторите следят за законосъобразното третиране на отпадъците на територията на страната съгласно изискванията на Европейския регламент 1013/2006 г.

Строги санкции за нарушителите

Транспортните оператори, нарушили регламента, ще бъдат санкционирани с имуществени санкции в размер от 7 000 до 20 000 лева. Според нормативната уредба, превозвачите са длъжни да уведомят контролния орган, на чиято територия ще се третират отпадъците, в деня след натоварването им.

Източник: Offnews.bg

Заглавие: Изнесоха 13 тона отпадъци от незаконно сметище близо до столичния Руски паметник

Линк: <https://offnews.bg/obshtestvo/iznesoha-13-tona-otpadatci-ot-nezakonno-smetishte-blizo-do-stolichnia-850599.html>



Текст: Столичният инспекторат и район „Възраждане“ извършиха съвместна акция по разчистване на опасно и растящо нерегламентирано сметище на ул.

„Добруджански край“ – в близост до Руски паметник, съобщиха от Столичната община (СО).

Освен незаконно депо за всякакви отпадъци, мястото е било превърнато във временно обиталище на хора със скитнически начин на живот и е представлявало риск за здравето на хората в района. Обитателите са напуснали напълно доброволно след началото на акцията по разчистване, се посочва в съобщението.

От мястото са извозени общо 13 тона отпадъци, включително едрогабаритни и строителни отпадъци, както и счупен контейнер за битови отпадъци, нерегламентирано преместен от друго място. Извършено е и обстойно кастрене на обраслата около мястото растителност, информират от "Московска" 33.

През първата половина на 2025 г. Столичният инспекторат отчете 48% ръст на извършените проверки спрямо същия период на 2024 г., достигайки 28 958. Рекордно е увеличението на съставените актове за административни нарушения (АУАН), които са почти двойно повече – 5948 за първите шест месеца на 2025 г. срещу 3100 за същия период на 2024 година. Инспекторатът е предприел действия по над 17 000 сигнала от граждани и организации през първото полугодие на 2025 година.